

NB-informasjon

Til tillitsvalgte i Norges Bondelag - Nr 2, august 2011

NORGES BONDELAG

Prioriterte saker 2011-2012

Norges Bondelag prioriterer følgende saksfelt for arbeidsåret 2011-2012:

Næringspolitikk

- Økt matproduksjon og inntekt
 - Inntekt og investeringer
 - Landbruks- og matmeldinga
 - Maktforhold i matvarekjeden
 - Energi- og klimaspørsmål
 - Landbruksbasert næringsutvikling
- Jordvern
- Rovdyr
- Utdanning og kompetanse - rekruttering til utdanning

Kommunikasjon

- Strategier i politisk arbeid
- Kommunikasjonsstrategier

Organisasjon

- Politisk påvirkning, allianse- og nettverksbygging.
- Organisasjonsbygging
- Medlemsverving

Om prioriteringene

Norges Bondelags arbeidsfelt er svært vidt. I en prioritering av saker vil mange arbeidsfelt og mange løpende oppgaver ikke bli omtalt. Dette er saker som kan være avgjørende viktig for enkeltmedlemmer og organisasjonens funksjon, men som ikke er spesielt framhevet i prioriteringen av saker.

Næringspolitikk

Økt matproduksjon og inntekt

I følge FAO må verdens matproduksjon økes med 70 % fram mot 2050. Også i Norge vil befolkningen øke, anslagsvis med en million fram til 2030.

Økt matproduksjon vil fortsatt være en hovedsatsing i kommende arbeidsår. Under denne overskrifta vil Norges Bondelag særlig prioritere:

Inntekt og investeringer: Vi vil fortsette arbeidet med å få politisk oppslutning om en inntektsmåling som innebærer kronemessig lik inntektsutvikling for jordbruket og betydelig reduksjon i inntektsforskjellene, sammenlignet med andre samfunnsgrupper. Jordbruksavtalen og ulike investeringsvirkemidler må videreutvikles som inntektsinstrument for landbruket. Sammen med muligheter for fornying av driftsapparat og sosiale rettigheter som andre, er dette viktige faktorer for å sikre rekruttering.

Prosenttoll må benyttes der dette gir et bedre importvern. Allianser, kontakter og samarbeid er viktig for økt påvirkningskraft i internasjonale saker og handelspolitiske spørsmål.

For å dokumentere at næringsstøtte ikke er spesielt for jordbruket, må støtte til andre sektorer enn jordbruk synliggjøres bedre. Bondelaget vil medvirke til at det arbeides videre med å redusere kostnadene og bedre bunnlinja i næringa.

Andre sider ved inntektsdannelsen er skatt og avgifter. Det må arbeides videre med etablering av en fondsordning med skattefordel der bønder kan sette av midler til framtidige investeringer. Avskrivningssatsene må reflektere levetida for investeringen. Næringsformue må fritas for formuesskatt.

Bondelaget vil som grunneierorganisasjon arbeide videre med å sikre rettighetene til og råderetten over egen eiendom for medlemmene og i landbruket.

Landbruks- og matmeldinga: Norges Bondelags påvirkningsarbeid vil fortsette fram til meldinga er framlagt og endelig behandlet i Stortinget. Oppfølging av meldinga, bl.a. i forbindelse med de årlige jordbruksforhandlingene blir syretester på politisk vilje til å prioritere landbruket.

Maktforhold i matvarekjeden: I høringsprosess og politiske behandling av Matkjedeutvalget rapport vil Norges Bondelag bidra til at gode forslag omsettes i politiske vedtak. Videre vil tiltak som kan styrke samvirket bli prioritert.

Energi- og klimaspørsmål er en del av de globale matproduksjonsutfordringene. Vårt arbeid med energiutvikling vil være en del av løsningen for framtidens miljøutfordringer. Småkraftprosjektet utvides til å gjelde også vindkraft. Det vil bli arbeidet videre med bioenergi, biogass og andre utslippsfrie alternativ som kan bidra til et fossilfritt landbruk innen 2030. I samarbeid med Nobio settes det nå i gang et energiprojekt i organisasjonen, delvis finansiert av Innovasjon Norge. En strategi for klima- og energiarbeidet i Bondelaget vil bli lagt fram for styret.

Landbruksbasert næringsutvikling bidrar til økt verdiskaping både for enkeltbønder og i mange lokalsamfunn. "Inn på tunet" er ei viktig og framtidrettet næring som Bondelaget skal ta et særskilt ansvar for å utvikle. Det må også stimuleres til verdikjedetenking, regional matkultur og utvikling av lokale mattradisjoner.

Jordvern

Arbeidet med jordvern vil bli prioritert høyere i kommende år. Det vil bli jobbet systematisk med sikte på mer restriktiv jordvernpolitikk. En nullvi-

sjon må være det langsiktige målet. Jordvernhen-syn må i langt sterkere grad innarbeides i nasjonale planer slik som Nasjonal Transportplan (NTP) og Rikspolitiske retningslinjer for samordnet areal og transportplanlegging (RPR-ATP). Fylkeslages-nes arbeid samordnes på dette feltet i større grad med sentralledet (Ref. henstilling fra årsmøtet, Rogaland).

Holdningsskapende arbeid og nettverks- og alliansebygging må videreutvikles gjennom en bredest mulig allianse. Mer aksjonsrettede virkemidler må vurderes.

I samarbeid med fylkes- og lokallag må konkrete jordvernsaker følges opp, både i forbindelse med fylkesplaner, kommuneplaner og eiendomsinn-grep hos enkeltgrunneiere.

Jordvernspørsmålet må løftes inn i lokalvalget 2011. En jordvernstrategi legges fram for styret i løpet av høsten.

Rovdyr

I det kommende arbeidsåret vil Norges Bondelag særlig prioritere arbeidet med rovviltforvaltning.

Mindre utnytting av beiteressurser, nedlegging av husdyrproduksjon og redusert hjorteviltbestand er nå synlige resultater av en feilslått rovviltpolitikk. Myndighetene må følge opp politikken og tiltakene det er enighet om i regjeringsplattformen Soria Moria II og i rovdyrforliket mellom alle stortingspartiene i juni 2011. Rovvilttapet må reduseres gjennom økt press på rovdyrmyndighetene, med særlig fokus på endringene i forliket fra juni. Herunder er det strategisk viktig at fylkeslagene holder tett kontakt med de regionale rovviltneemdene, som nå får større beslutningsmyndighet.

Utdanning og kompetanse - rekruttering til utdanning

Kompetanse er nødvendig for utøvere i landbruksnæringa. Grunnutdanning må være tilgjengelig for alle som skal inn i næringa, og det er behov for å bedre søkningen til landbruksutdanninga. Det er også behov for bedre rekruttering til landbruksfagene innen høyere utdanning. Avtalepartenes rekrutteringsprosjekt krever oppfølging.

Det er nødvendig med ny kunnskap for å møte nye krav fra det offentlige, forbrukerne og samfunnet ellers. For å sikre næringa tilgang på relevant kompetanse og veiledning, trengs det økt fokus på høgere utdanning og forskning.

Kommunikasjon

Strategier i politisk arbeid

Landbruket har godt omdømme og det er sterk støtte til et landbruk av dagens omfang. Det må fortsatt jobbes for at gode opinionstall og politikernes ambisjoner skal omsettes i konkrete vedtak og tiltak som bedrer rammebetingelsene betraktelig.

Erfaringer fra arbeidet i 2010/2011 og prosessen rundt landbruksmeldinga tyder på at tydeligere prioritering av saker, systematisk arbeid og bevisst politisk nettverksbygging gir resultater. Dette arbeidet må fortsette, både overfor de etablerte politiske nettverk og med nye politikere etter lokalvalget 2011.

Landbruk må på dagsorden fram mot neste valg, og partienes standpunkt til sentrale landbruks-spørsmål må fram i lyset. Det er i landbrukets og Bondelagets interesse at folk stemmer og velger slik at næringas interesser blir best mulig ivaretatt. Et eget to-årig prosjekt etter mønster fra "Landbruk på dagsorden" skal ha dette som arbeidsmål.

Kommunikasjonsstrategier

En ny og samlet kommunikasjonsstrategi legger opp til tre kommunikasjonsmål:

- Styrke omdømmet og holdningene til norsk landbruk
- Norges Bondelag skal være mer synlig i samsfunnsdebatten og formidle viktigheten av norsk landbruk
- Ansvarliggjøre og aktivisere alle nivå i organisasjonen

Budskapsplattformen "Kjærlighet til norsk mat" er et godt utgangspunkt for videre arbeid med å befeste folk flest sin tillit til norsk landbruk og matproduksjon. Næringslivsdimensjonen bør fokuseres sterkere. For å styrke dette må det i større grad jobbes mer samordnet i landbruks- og matsektoren.

Det legges opp til større bevissthet i skillet mellom mediaarbeid og mer langsiktig opinionsarbeid, samtidig som budskapene må henge sammen. Tiltak som Åpen Gård, Den grønne skolen, Bondelagskokken, "Det norske måltid", årlige kampanjer, kunnskapsoppbygging og skoloring, materiellproduksjon (rapporter, undersøkelser, faktaark, Den grønne skolen-materiell osv.) skal alle bidra i omdømmebygginga.

Høring, forankring og bruk av ny kommunikasjonsstrategi på alle nivå skal ha til hensikt å utnytte de samlede organisasjonmessige ressursene bedre, gode praktiske tiltak og oppnå større resultater.

Organisasjon

Politisk påvirkning, allianse- og nettverksbygging

Årlige kampanjer før jordbruksforhandlingene er en del av forhandlingsstrategien og nødvendig for å opparbeide politisk press. Det kan også være et nødvendig bakteppe i tilfelle brudd og påfølgende aksjoner. Dette må samordnes med prosjektet som skal jobbe fram mot valg 2013.

Det er et mål å bedre den interne kunnskapen om jordbruksforhandlingene og de politiske prosessene.

Aksjonsberedskapen ble betydelig skjerpet og forbedret i 2010 og 2011. Det er en utfordring å motivere til en høy aksjonsberedskap, når lokallag og tillitsvalgte erfarer at den ikke blir iverksatt. Aksjonsberedskap er en del av forhandlingsstrategien, der både avtale og brudd skal være mulige utfall. Aksjonsplaner må fornyes og gjennomarbeides, slik at det er aksept for og vilje til skikkelig gjennomføring av aksjoner i en eventuell bruddsituasjon.

Organisasjonsbygging

Bondelaget har en stabil organisasjon, men vedlikehold og styrking av lokallagsapparatet er stadig nødvendig. Fornyingsutvalgets forslag følges opp, bl.a. gjennom skoloringstilbud på fylkenes ledermøter, nye gode arbeidsopplegg og aktivtetsmenyer for lokallagene og nye nettløsninger for kommunikasjon med medlemmene.

Medlemsverving

Medlemsutviklingen siste året viser et stabilt medlemstall, men veksten har flatet ut, tross en vellykket vervekampanje 2010. Eksisterende vervetiltak videreføres gjennom premiering av lokallag og gode ververe, direkteinnmelding på nett, samt innmelding via samarbeidspartneres medlemsfordeler (Agrol, Gjensidige og Landkreditt). Ny kunnskap om ikke-medlemmer benyttes i utvikling av nye vervetiltak. Mulige vervetiltak høsten 2011 er verving av spesifikke produsentgrupper med lav organisasjonsgrad. Arbeidet bør organiseres som et prosjekt, der alle organisasjonsledd er med. Som måltall settes 63 000 medlemmer ved utgangen av 2011.

Lokallagets arbeidsplan

Nedenfor følger informasjon om planlagte aktiviteter og materiell som kan være aktuell når lokallaget skal lage arbeidsplan for arbeidsåret 2011-2012.

Medlemsverving

Vervekampanjen høsten 2010 viste at tillitsvalgte er de beste til å verve! Nærmere 1.000 nye medlemmer ble resultatet etter to måneders innsats. Medlemsverving og medlemspleie er likevel et kontinuerlig arbeid i hele organisasjonen.

På bondelaget.no finner dere vervemateriell og tips til hvordan dere kan drive verving. Ha medlemsverving i tankene knyttet til alle planlagte møter og aktiviteter. Husk: Mange er ikke medlemmer i Bondelaget simpelthen fordi de aldri er blitt spurt!

Har dere ideer og tips til hvordan man kan lykkes enda bedre i vervearbeidet, ta kontakt med andre-as.lunder@bondelaget.no.

HMS-aktivitet

Bondelaget arbeider for at gården skal være en sikker arbeidsplass og et trygt sted å bo. Gjennom kurs i "Praktisk HMS-arbeid", HMS-aktiviteter eller temamøter om sikkerhet, bidrar lokallaget til å redusere det alt for store omfanget av skader og ulykker i landbruket. Det er viktig for bondens økonomi og helse – og for hele næringsas omdømme.

Forslag til opplegg for HMS-aktiviteter og temamøter finnes tilgjengelig på bondelaget.no.

Studiearbeid

Materiell for studie- og høringsarbeid før jordbruksoppgjøret 2012 vil bli sendt ut til alle lokallag tidlig i november 2011.

Andre aktuelle tema for studiearbeid:

- Grunneieren og eiendomsinngrep
- Praktisk HMS-arbeid

På www.bsfstudie.no finnes bl.a. skjema for innmelding av kurs, studiekatalog og veiledningsheftet "Studiearbeid fra A til Å".

Velg landbruk

Prosjektet for å øke rekrutteringa til landbruksutdanning er nå i gang, og har fått navnet "Velg Landbruk". Målet for prosjektet er å øke kunnska-

pen om alle yrker og utdanninger innen landbruk. Brosjyrer og annet materiell er under arbeid.

Dersom lokallaget planlegger egne aktiviteter retta mot ungdom, eller om laget skal delta på lokale arrangement der folk samlast, er det fint om dere tar kontakt med prosjektleder mali.romestrand@bondelaget.no som kan bidra med materiell og tips.

Inviter til matdebatt

Bondelaget og Bygdekvinnelaget ønsker tettere samarbeid og mer engasjement rundt norsk mat.

Vi oppfordrer lokallaget til å samarbeide med det lokale Bygdekvinnelaget og sette norsk mat på agendaen i et felles debattmøte kommende vinter. Det vil bli laget tips for temaer og gjennomføring, samt maler for plakater og annonser. Mer informasjon kommer.

Åpen Gård

Dato for Åpen Gård 2012 er satt til:
Søndag 26. august

Åpen Gård er en svært viktig arena for å nå ut til befolkningen med gårdsopplevelser og kunnskap om norsk landbruk. Dette er vår beste møteplass med folk flest! Det er derfor viktig at mange lokallag setter Åpen Gård på arbeidsplanen.

På siden *For lokallag og tillitsvalgte* på bondelaget.no finner dere *Åpen Gård – for arrangører*. Materiell på siden vil bli oppdatert til Åpen Gård 2012.

Nytt på nett!

En ny side, *Årsmøte i lokallaget*, inneholder bl.a.:

- Maler for kunngjøring, sakliste og protokoll
- Eksempler på årsmelding og arbeidsplan
- Årshjulet i Bondelaget
- Melding etter årsmøtet

Se *For lokallag og tillitsvalgte* på bondelaget.no